

vonatkoznak. Az 1. táblázat az egyszerűbb áttekinthetőség érdekében csak az 1970. és az 1977. évi adatokat ragadja ki a tendencia érzékeltetésére.

Az előfizetési díjak évi alakulását az 1. ábra szemlélteti.

Sok indiai könyvtár tagja hazai és külföldi tudományos egyesületnek vagy társaságnak, és így számos folyóiratot díjtalanul, vagy kedvezményes előfizetési díjért kapnak. A tudományos egyesületek tagsági díjai azonban szintén ugrásszerűen emelkednek. Az ASM (American Society for Metals = Amerikai Fémipari Társaság) és ASTM (American Society for Testing Materials = Amerikai Anyagvizsgáló Társaság) újabban 30%, illetve 50%-os tagsági díj emelést hajtott végre. Japánban általában ugyancsak 30%-os tagsági díj emelés történt.

Ez alól a törekvés alól nem kivételek az indiai partnerintézmények sem, bár kétségtelen, hogy lényeges árengedményt nyújtanak tagjaiknak kiadványaik árából, azonban a kedvezmények a tagsági díjak felemelése következtében lényegében csökkenő tendenciát mutatnak.

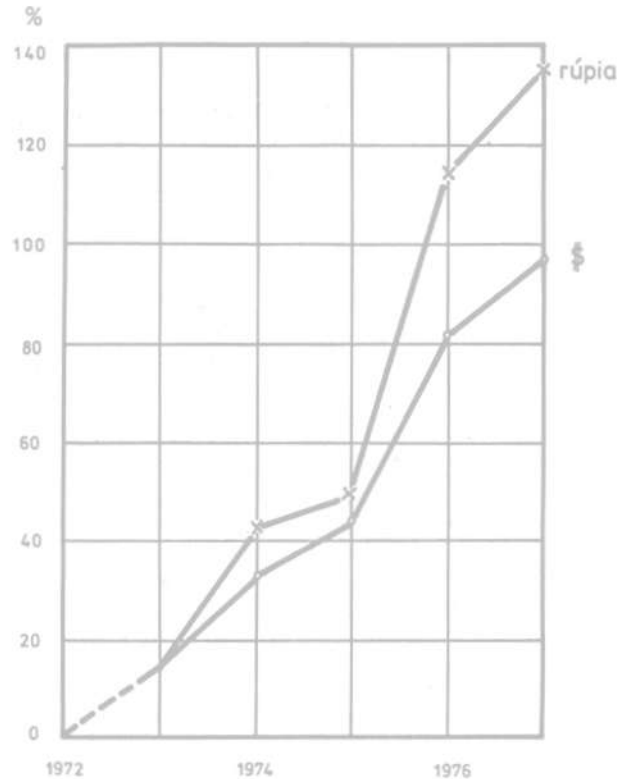
Az áremelkedések természetesen nemcsak a folyóiratok előfizetését, hanem a könyvek és egyéb kiadványok beszerzését is érintik. A cikk ezzel kapcsolatban is hoz fel néhány példát a nélkülözhetetlennek tartott kiadványok köréből (2. táblázat).

A 2. ábra az USA-ban kiadott könyvek áremelkedésének tendenciáját mutatja. Az ábra feltünteti az árak alakulását – a kedvezőtlen valuta-cserearány figyelembevételével – indiai rúpiában is.

A cikk közelebről is elemzi az indiai könyvtárak állományfejlesztése szempontjából legfontosabb, már említett 4 állam valutájának és az indiai rúpiának egymáshoz való viszonyát, az ebben bekövetkezett változásokat. Bázisévül 1964-et veszi, majd közli a jelenlegi cserearányokat:

	1964-ben	1977-ben	
1 USA \$	4,00 Rúpia	9,70 Rúpia	(128,93% emelkedés)
1 angol £	13,00 Rúpia	16,00 Rúpia	(14,29% emelkedés)
1 DM	1,13 Rúpia	3,80 Rúpia	(236,28% emelkedés)
1 svájci frank (1971-ben)	1,50 Rúpia	3,90 Rúpia	(160,00% emelkedés)

Összefoglalva elmondható, hogy az 1970. évet bázisévnak tekintve, az általános áremelkedés napjainkig mintegy 160% volt, míg a könyvtárak beszerzési kerete – egy-két kivételtől eltekintve – csökkenő tendenciát mutat. Az áremelkedéseken és a valutaarányok romlásán túlmenően azonban Indiában jelentkezik egy újabb probléma is, amely további áremelkedést idéz elő: a helyi ügynökök, illetve könyvkereskedők a valutaárfolyamot

2. ábra Az USA-ban megjelent könyvek árának százalékos emelkedése 1972–1977.

rendszerint a hivatalosnál magasabban számolják. További problémát okoz az is, hogy a könyvkereskedők a különböző államokban megjelent kiadványok árát a kiadó ország pénzneme helyett USA dollárra átszámítva számlázzák, ami további ármanipulációkra nyújt lehetőséget.

/BASU, A. K. – GHOSH, K. K.: Impact of price hike and rising foreign exchange conversion rates on special libraries. = *Annals of Library Science and Documentation*, 24. köt. 2. sz. 1977. p. 86–91.)

(Balázs János)

Mikrofilm a könyvtárakban

1. Bevezetés

A mikrofilmelőállítás és alkalmazás gyors fejlődésének következményeként ma már egyetlen könyvtáros sem hagyhatja figyelmen kívül a mikrofilmet, nélküle nem gondolhat hatékony és megalapozott információkezelésre. Más előnyök mellett a mikrofilm révén váltak hozzáférhetővé szélesebb körben a legnagyobb könyvtá-

rak gyűjteményei. A mikrofilm alkalmazása jelentős helymegtakarítást eredményezett.

Sokat fejlődtek az alkalmazott anyagok és eszközök is. A mikrofilm és a számítógép kapcsolata új technikát hozott lére, mint a *COM (Computer Output Microfilm)* vagy a még frissebb *CIM (Computer Input Microfilm)*. Kétségtelen, hogy a könyvtári alkalmazás szempontjából a mikrofilmnek előnyei és hátrányai is vannak. A legfontosabb azonban az, hogy ne zárjuk ki ezt az új eszközt a könyvtárból konzervatív szemlélet alapján, amely túlhangsúlyozza a nehézségeket és leértékeli az előnyöket.

2. Mikrofilmformátumok

A mikrofilm könyvtári és információs alkalmazásának formái sokfélék, az alábbiakban csak a fontosabbakat soroljuk fel.

2.1 Tekercesfilm

A könyvtárakban rendszerint 35 mm vagy 16 mm széles, általában 30 m hosszú tekercesfilmet használnak. Ezen mintegy 800, de erősebb kicsinyítéssel legfeljebb 2000 kép fér el. A 35 mm-es filmszélesség elsősorban nagyobb méretű dokumentumok (hírlapok, rajzok) mikrofilmzésére alkalmas. A 16 mm-es film – noha régóta ismert – könyvtárakban csak újabban terjedt el. Kazetás változatának megjelenése növelte népszerűségét, mert megszüntette a kezelési nehézségek egy részét.

A tekercesfilmen a képet többféle módon lehet elhelyezni. Ha a film teljes szélességét kitöltő képmezőre fényképezünk, *simplex* elrendezésről beszélünk. Bizonyos esetekben célszerű az összetartozó kép-párokat (pl. egy dokumentum két oldala) egymás mellett elhelyezni, ekkor az elrendezés *duplex*. *Duo* elrendezésnél két, egymással nem kapcsolatos kép tölti ki a film szélességét (kissé a *kétsáv*os magnószalaghoz hasonlóan). A képek állása kétféle lehet: ha a film hosszirányú olvasását tervezzük, „*comic*” (képregényszerű), ha széltevében történő olvasásra szánjuk, „*cine*” (mozifilmszerű) elrendezésről beszélünk.

A tekercesfilm képmezői, könnyebb kikeresésük céljából kódolhatók. Számos rendszer szolgál erre.

2.2 Mikrofilmcsík és az egyes mikrofilmkép

Ezek a formátumok a tekercesfilmből származnak. A néhány (pl. egy rövid folyóiratcikket tartalmazó) képből álló filmcsíkok borítékban, tasakokban helyezhetők el, s ezek feliratozva, osztályozva őrizhetők. A filmcsíkok kezelése azonban elég sok nehézséget okoz. A probléma megoldását a filmcsíkok *tasakos mikrofilm*lapba *montírozása* jelentheti.

Az egyes mikrofilm felvételek alkalmazásának egyik módja az *ablakos gépi lyukkártyába* történő montírozás. A 80 oszlopos lyukkártyán „ablakot” nyitnak, s ebbe ragasztanak be egy mikrofilm-darabot, amelyen – a kicsinyítési aránytól függően – egy vagy több kép helyezhető el. Ez a formátum rendkívül alkalmas az automatizált információszolgáltatásra.

2.3 Mikrofilmnap

A mikrofilmnapot korábban többféle méretben alkalmazták, ami kezelési és tárolási problémákat okozott. *Napjainkban a szabványos A6 méret csaknem általános*. A 7 képmezősoros rendszerben soronként 14, összesen 98, míg az 5 képmezősoros rendszerben soronként 12, összesen 60 kép helyezhető el az A6 méretű mikrofilmnapon. Az előbbi esetben a kicsinyítési arány 1:24, az utóbbiban 1:20. Mindkét esetben szabad szemmel olvashatóan helyezhetők el a címezőben a tartalomra vonatkozó adatok.

2.4 Szuper- és ultramikrofilmnap

A reprográfia fejlődésével olyan mikrofilm-előállítási technológiák alakultak ki, amelyek a szokottnál lényegesen nagyobb kicsinyítési arányt tesznek lehetővé, ami tovább csökkenti a tárolási helyszükségletet.

A szupermikrofilmnap kicsinyítési aránya 1:75; egy filmnapon 1000 kép fér el. Az NCR vállalat által kifejlesztett ultramikrofilmnapnál meglehetősen bonyolult (és drága) technikával 3200 képet fényképeznek egyetlen mikrofilmnapra 1:150 arányú kicsinyítéssel.

2.5 Tasakos mikrofilmnap

A mikrofilmcsíkok alkalmazásának továbbfejlesztéseként alakult ki az A6 méretű tasakos mikrofilmnap, rövid filmcsíkok elhelyezésére. Ez az információ-tárolás rendkívül rugalmas, ugyanakkor a filmet is megnyugtatóan védi.

2.6 Átlátszatlan mikroformák.

Mikrokártya és mikronyomat

A mikrokártyának nevezett formátum („Microcard” valójában az egyik gyártó cég márkanéve) átlátszatlan kártya, amelyen mikroképek vannak. Ez lehet negatív filmnapról fényképezési eljárással készült mikrokártya, vagy ofszet-eljárással készített mikronyomat. Általános tapasztalatok szerint a mikrokártya és a mikronyomat nem olvasható olyan jól, mint a mikrofilm. A könyvtárakban csak azért találhatók, mert néhány másként hozzá nem férhető dokumentumot ily módon tettek közzé (pl. a Readex Microprint Corporation által kiadott számos történelmi értékű tudományos mű, vagy a brit hivatalos kiadványok régi sorozatai). A mikrokártyák és

mikronyomatok mérete 75 X 125 mm és 105 X 148 mm között változik.

2.7 Miniaturizált nyomtatványok

Ezek nem mikroformátumú kiadványok, hanem hagyományos dokumentumok, amelyek ofszet-eljárással, 1:2 – 1:4 arányú kicsinyítéssel készülnek. Szabad szemmel még éppen olvashatók, de inkább kézi nagyítóval használják őket. Előnyük a méretek csökkentése kényelmetlen és költséges olvasóberendezések nélkül. Ilyen formában jelent meg például a British Museum *General Catalogue of Printed Books* és az *Oxford English Dictionary*.

3. A mikrofilmek alkalmazása

A mikrofilmek könyvtári és információs alkalmazása két fő csoportra bontható: *bibliográfiai és adminisztratív alkalmazásra*.

3.1 A mikrofilmek könyvtári alkalmazása

A mikrofilmek alkalmazása szorosan kapcsolódik a könyvtárak és az információs szolgáltatások alkotóelemeihez, a dokumentumokhoz. A nyomtatott kiadványok közzététele mikrofilmen állandóan növekszik; ma már egyetlen könyvtár sem lehet meg ilyen gyűjtemény nélkül. A mikrofilmes kiadások az alábbi kategóriák valamelyikébe sorolhatók:

- eredeti (primer) kiadás*: a dokumentum először, illetve kizárólag mikrofilmen jelenik meg;
- retrospektív vagy újrakiadás*: a korábban már megjelent dokumentum reprodukálása mikrofilmen;
- párhuzamos kiadás*: a nyomtatott változat és a mikrofilm változat egyszerre jelenik meg.

A mikrofilm könyvtári előnyei: *gazdaságosság, gyors hozzáférhetőség, a megőrzés könnyűsége*. A gyakorlatban ezek az előnyök összefüggenek egymással.

3.1.1 Gazdaságosság

Elsőként említhető a *mikrokiadás viszonylagos olcsósága*, s ebből eredő gazdaságossága. A mikrofilmek másolása viszonylag olcsó és a róluk készített elfogadható minőségű nagyítás sem túlságosan drága. Még az egy vagy néhány példányos előállítás is gazdaságos lehet, szemben a hagyományos kiadói tevékenységgel. Kivétel a mikrokártya, a mikronyomat és az ultramikrofilmlap, ahol a nagy költségek csak nagyobb mennyiségek esetén térülnek meg.

Másodikként beszélhetünk a miniaturizálásból eredő gazdasági előnyökről. A mikrofilm az ugyanazt tartalmazó *nyomtatott dokumentum tárolóhelyének csak 10%-át igényli*. Ez jelentősen befolyásolja a dokumentumok

kezelésének, tárolásának, az egész könyvtárnak a helyszükségletét.

Ezek az előnyök jelentkeznek a *könyvtárak közti dokumentum-forgalom* esetében is. Sokszor gazdaságosabb egy vastag kötet mikromásolatát elküldeni egy másik könyvtárnak, mint eredetiben kölcsönözni, vagy költséges papírmásolatot készíteni róla. Figyelemre méltó példa e téren a *British Library Lending Division*, amely sok dokumentumot mikrofilmlapon bocsát rendelkezésre.

Mikrofilm révén *megtakarítható a dokumentumok költetésének nagyon jelentős költsége*.

Bizonyos esetekben előnyösnek tekintik a folyóiratok hagyományos változatának beszerzését a kurrens használat számára, majd mikrofilmmel való helyettesítését bizonyos idő után. Ezt a gyakorlatot támogatja néhány kiadó (pl. a Pergamon Press), amelyik ésszerű áron ajánlja fel folyóiratok párhuzamos kiadását hagyományos módon és mikrofilmen.

3.1.2 Hozzáférhetőség

Ha ritka, kifogyott, vagy nem-publikált dokumentumokat viszonylag olcsón kívánunk megszerezni, erre a mikrofilmtechnika ad lehetőséget. Sok kiadó programjában szerepel *történeti értékű művek mikrokiadása*.

3.1.3 Megőrzés

A mikrofilm fontos szerepet játszik a *dokumentumok megőrzésében*. Ritka és fontos, de anyaguk vagy koruk miatt tönkremenő dokumentumok mikrofilmmre véve hozzáférhetővé tehetők, az eredetik pedig optimális körülmények között tárolhatók.

A megőrzés egy ritkábban említett oldala, hogy a használók sokkal ritkábban lopnak mikrofilmet, mint eredeti dokumentumot. Ez a helyzet azonban a hordozható olvasóberendezések elterjedése esetén megváltozhat.

3.2 A mikrofilm adminisztrációs alkalmazása

Az adminisztrációs alkalmazás *kapcsolódhat közvetlenül a könyvtári funkciókhoz, de lehet általános irodaszervezési feladat is*. Általában megjegyezhető, hogy a mikrofilmtechnikát a jelenleginél sokkal kiterjedtebben lehetne adminisztrációs célokra alkalmazni könyvtárakban is.

3.2.1 A mikrofilm speciális alkalmazásai

Egyre kiterjedtebben alkalmaznak mikrofilmet *könyvtári katalógusok előállítására*, különösen számítógépes katalógizálási rendszerekhez csatlakoztatva (COM). A katalógus példányai így viszonylag olcsón előállíthatók, a naprakész mikrofilmváltozat elkészítésével a katalógusrevízió egyszerűen elvégezhető.

Használják a mikrofilmet a *könyvtári kölcsönzések dokumentálására* is (fotokölcsönzés). Ez az eljárás a

60-as években lett népszerű, de napjainkban a számítógépes módszerek háttérbe szorítják. A COM-technika alkalmazása azonban ez esetben is hasznosan egészítheti ki a számítógépet.

3.2.2 A mikrofilm alkalmazása általános adminisztrációs feladatokra

A mikrofilm éppúgy alkalmazható a könyvtárak adminisztrációjában, mint más intézményekben. A számos lehetőség közül csak néhányat említünk: levelezés, iratok mikrofilmmezése és tárolása; jelentések és tanulmányok előállítása és tárolása; periodikus ügyviteli információk (pl. költségvetési adatok) előállítása COM-mal stb.

4. Korlátok és problémák

A mikrofilm könyvtári és információs alkalmazása nem mentes a problémáktól, főként azért, mert egyes esetekben a *felhasználók erős ellenállásába ütközött*. Sok nehézség származott abból, hogy a könyvtárosok nem akarták bevezetni az új módszereket, de a mikrokiadványok közreadói – hasonlóan a berendezéseket fejlesztő és gyártó cégekhez – sem tanúsítottak elegendő érdeklődést a könyvtári szükségletek iránt.

4.1 A technikai berendezések minősége

A problémák jó része abból ered, hogy a mikrofilmek olvasásához speciális berendezéseket kell speciális körülmények között használni. *Az olvasóberendezések tervezésében és előállításában észlelhető haladás javított a helyzetet*, javította a kép minőségét, a kezelhetőséget, a berendezés hordozhatóságát.

A könnyen kezelhető olvasó–nagyító berendezések elterjedése is eszköze lehet a felhasználók ellenállása leküzdésének. A piacon azonban még mindig nagy számban vannak a követelményeknek nem megfelelő berendezések. Sok intézmény még mindig a régi, nem megfelelően karbantartott, elavult, ráadásul rosszul elhelyezett berendezésekkel dolgozik. Ilyen körülmények között az olvasók ellenállásáért a könyvtáros is felelős.

4.2 A mikrofilm minősége

Napjainkban már kevés egyértelműen rossz minőségű film kerül terjesztésre, legfeljebb az átlátszatlan mikroformáknál jelentkeznek az olvashatóságot csökkentő problémák. A minőségi kifogások leggyakrabban a mikrofilmre felvett dokumentum miatt merülnek fel, különösen történeti értékű dokumentumok és a hivatalos statisztikai kiadványok mikrofilmmásolatai esetében.

Sokat számít azonban e téren a könyvtárosok gondossága is. Sokkal több oktatásra volna szükség a helyzet javításához. Ideálisnak az a – meglehetősen költséges –

megoldás volna tekinthető, ha egy magasabb végzettségű dolgozó feladata volna a mikrofilmek gondozása, használatuk és állapotuk feletti felügyelet ellátása.

4.3 A mikrofilmek bibliográfiai leírása

A mikrofilmek előállítását gyakran éri kritika termékek leírása, bibliográfiai feltárása miatt. A mikrofilmek nem böngészhetőek olyan könnyen, mint a nyomtatványok, kiválasztásukhoz, értékelésükhöz külön jelzésekre volna szükség. A mikrofilm dobozán lévő leírás is lehetne sokkal pontosabb. Bizonyos filmhossz felett valamiféle tartalomjegyzékre is szükség volna, különösen, ha több tekerces alkot egy egységet. Amíg a kiadók a *bibliográfiai leírás problémáját nem veszik kellően figyelembe* és nem oldják meg megfelelően, tudomásul kell venniük, hogy nem tettek teljes mértékben eleget a felhasználókkal szembeni kötelezettségeiknek.

4.4 Szabványosítási problémák

Könyvtárainkban sokféle méretű, kicsinyítésű és elrendezésű mikrofilm található. Ez a változatosság kihat a tárolásra, a berendezések megválasztására, a katalogizálásra, az indexelésre és a használók tájékoztatására egyaránt. Zavart okoz a sokféleség a használók körében is.

Ma már eléggé elterjedtek az *univerzális olvasóberendezések*, amelyek a különféle formátumokhoz egyaránt alkalmazhatók; a lencsék cseréjével a nagyítási arány is változtatható. Kezelésük azonban gondosságot és hozzáértést feltételez. Az anyagot felhasználó berendezéseknél (elsősorban az olvasó–nagyító berendezéseknél) *különös gondot kell fordítani a kezelők képzésére*, az anyagok és a berendezések megválasztására.

4.5 Szerzői jogvédelem

A mikrokiadás szempontjából igen fontos, de sokszor hallgatólagosan figyelmen kívül hagyott téma a szerzői jog kérdése. Lényegében két területen jelentkeznek különösen élesen a jogi problémák.

4.5.1 Mikrofilmmásolás

Minthogy bizonyos mikroformákról (pl. mikrofilm-lap) viszonylag könnyen lehet másolatokat készíteni, *lehetőség nyílik arra, hogy egyes dokumentumokat engedély nélkül sokszorosítsanak*. Az ilyen gyakorlat nyilván nem javítja sem a mikrokiadás tekintélyét, sem az információszolgáltatás hatékonyságát.

4.5.2 Mikrofilmmagyítás

Nyilvánvaló, hogy a könyvtáros igyekszik a legmegfelelőbb szolgáltatást nyújtani a felhasználóknak. A mikrofilmmállománnyal rendelkező könyvtárban *a szolgáltatások közé tartozik a nagyítások készítése is*. Táblázatok, ábrák esetében ez az igény elfogadható, néha azonban az olvasó több példányt is igényel.

A könyvtáros igyekszik nem megsérteni a szerzői jogi szabályokat, amelyek megtilthatják dokumentumok lényeges részeinek reprodukálását vagy több másolat készítését. Iskolák, könyvtárak általában nyerhetnek felmentést, de ez sem jelentheti korlátlan számú másolat készítését.

Az igényelt szolgáltatás és a szerzői jogvédelem közötti ellentmondás feloldására több javaslat született. Az egyik lehetővé tenné a dokumentum beszerzésével együtt a másolási jog megvételét is. Egy másik javaslat központi pénzalap létesítését tervezi, amelyből általános *copyright-engedély lenne vásárolható*, minden kiadót olyan mértékben kompenzálva, amilyen mértékben kiadványai előfordulnak a másolt dokumentumok közt. Mindkét javaslat az eljárás egyszerűsítése mellett a költségeket is csökkentené, de széles körben még egyiket sem fogadták el.

4.5.3 Mikrokiadási bonyodalmak

Eltérő természetű jogi problémák merülnek fel olyan kiadóknál, amelyek szerzői jogvédelem alatt álló dokumentumokról készítenek mikrokiadványokat. Sok esetben a mikrokiadó gyűjteményt alakít ki, a gyűjteménybe felvett és mikroformában terjesztett dokumentumok egy

részét pedig copyright védi. Előfordul az is, hogy a kiadandó dokumentumok eltérő jogrendszerű országokból származnak. Ha a kiadó a gyűjteményt világszerte terjeszteni kívánja, szinte áttekinthetetlenül bonyolult eljárás szükséges minden engedély megszerzéséhez. Ez a probléma nyilvánvalóan csak nemzetközi tárgyalások és megegyezés útján oldható meg.

5. Kilátások és lehetőségek

Kétségtelen, hogy a mikrofilm további elterjesztése érdekében az érdekelt csoportoknak (könyvtáraknak, információs központoknak, kiadóknak) többet kellene érintkezniük egymással és a meglévő problémákkal foglalkozniuk. A mikroformák alkalmazása egyre nagyobb követelményeket támaszt részint a technológia fejlődésének, részint a rugalmasabb elképzeléssel bíró újabb könyvtáros-generációk jelentkezésének eredményeként.

/DAVIES, J. E.: Microforms in libraries: A description and some observations. = IATUL Proceedings. 10. köt. 1978. p. 13–31./

(Sárdy Péter)

OKTATÁS

A Német Dokumentációs Társaság Dokumentációs Oktatási Intézete

A frankfurti DGD (*Deutsche Gesellschaft für Dokumentation = Német Dokumentációs Társaság*) már régóta foglalkozik a rendszeres dokumentációs oktatással. Első tanfolyamát 1957–58-ban tartotta. Ezzel más országok (Anglia, Hollandia, Svédország, az Egyesült Államok stb.) példáját követte azzal a céllal, hogy mindenkor elegendő dokumentációs szakember álljon rendelkezésre az ipar, a kereskedelem és a kutatás egyre bővülő feladatai számára.

11 könyvtári és dokumentációs szakértő 100 órában oktatta a résztvevőket. A tanfolyam öt részből állt és havonta egyszer szerdától szombatig tartott. Így a résztvevőknek csupán viszonylag rövid ideig kellett munkahelyüktől távol maradniuk. Ez az időbeosztás mindmáig megmaradt, bár az oktatás ma 12 hétre és 480 oktatási órára növekedett.

A DGD már régóta fáradozott az oktatás intézményes formában történő megvalósításán. A legelső tervek 1963-ra nyúlnak vissza és modellként a könyvtárosi iskolák szolgáltak. Először egy önálló oktatási intézmény létrehozatalát tervezték, de végül is 1967. március 3-án a LID (*Lehrinstitut für Dokumentation = Dokumentációs*

Oktatási Intézet) a DGD keretében jött létre. Ez mind oktatási, mind anyagi vonatkozásban is a legjobb megoldást jelentette.

Időközben megalakult már a tudományos dokumentációs szakemberek egyesülete, a VDD (*Verein Deutscher Dokumentare = Német Dokumentációs Szakemberek Egyesülete*) is. A dokumentációs oktatásért felelős intézmények – a DGD, az IDW (*Institut für Dokumentationswesen = Dokumentációs Intézet*) és a VDD – remélték, hogy közös törekvésüket hamarosan államilag is elismerik. Ez a probléma azonban még ma is megoldatlan, akárcsak a LID végleges hovatartozásának, illetve önállósításának kérdése. Az állami elismerés szempontjából a fő nehézséget a meglévő szakoktatási iskolai rendelkezések és az oktatás bővítésével kapcsolatos gyakorlati problémák okozzák.

A LID személyi összetétele és pénzügyi helyzete

Az intézetnek jelenleg 8 főállású munkatársa van: 5 tanár, 2 ügyintéző és egy gépiró. A tanárok szakterületei dokumentumok katalógizálása és tartalmi feldolgozása, a dokumentáció nyelvészeti kérdései, információkeresés,